

การเกษตรในชุมชนเมือง : กระแสโลกอนาคต

ผู้คนในยุคปัจจุบันได้มีความตื่นตัวในเรื่องความปลอดภัยในการบริโภคมากขึ้น อาหารปลอดภัยเป็นสิ่งจำเป็นของทุกคนไม่ยกเว้น ผู้คนหันมาให้ความสำคัญกับการทำเกษตรกรรมแบบธรรมชาติมากขึ้น หลังจากที่ได้วิ่งตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจนลืมให้ความสำคัญกับสุขภาพและการรักษาสิ่งแวดล้อม มีผู้บริโภคหัวใจสีเขียวจำนวนไม่น้อย ที่ให้ความสำคัญกับการนำคำว่า “เกษตรอินทรีย์” เข้ามาใช้ชีวิตประจำวัน

เมื่อเดือนกันยายนที่ผ่านมา ผู้เขียนได้มีโอกาสติดตามหัวหน้าไปประเทศสาธารณรัฐเกาหลี เพื่อเข้าร่วมการประชุมวิชาการ Organic World Congress ซึ่งจัดขึ้นโดยสมาพันธ์เกษตรอินทรีย์แห่งชาติ (International of Organic Agricultural Movements) เป็นองค์กรระหว่างประเทศภาคเอกชน ที่มีสมาชิกกว่า 700 องค์กร ในกว่า 150 ประเทศทั่วโลก ในทุกๆ 3 ปี สมาพันธ์เกษตรอินทรีย์แห่งชาติ จะหมุนเวียนจัดการประชุมวิชาการในประเทศต่างๆ โดยในปีนี้เป็นการประชุมครั้งที่ 17 จัดขึ้นที่เมืองนามยุงจู (Namyungju) ประเทศสาธารณรัฐเกาหลี ในระหว่างวันที่ 26 กันยายน - 1 ตุลาคม 2554 โดยผู้เขียนจะเข้าร่วมการสัมมนาในหัวข้อพิเศษ (Pre-Conference) วันที่ 26-27 กันยายน 2554

วันแรกของการเดินทางเริ่มต้นที่ท่าอากาศยานอินช็อน จากนั้นก็ขึ้นรถประจำทางชมทัศนียภาพ ผ่านสะพานอินช็อน (Incheon Bridge) สะพานชิงตัวใหม่ที่เพิ่งสร้างเสร็จ เป็นสะพานที่ยาวที่สุดในเอเชียตอนนี้ เพื่อเข้าสู่ตัวเมืองซูวอน นับว่าเป็นความโชคดีเป็นอย่างมากที่ได้เดินทางมาถึงก่อนวันประชุม 1 วัน ทำให้มีโอกาสได้เยี่ยมชมวัฒนธรรมชาวเมืองซูวอน ซึ่งเป็นเมืองท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดเคียงกีโด ที่ได้ชื่อว่าเป็นเมืองแห่งมรดกโลก เพราะว่าเป็นเมืองซูวอนแห่งนี้มีสถานที่ท่องเที่ยวอันโดดเด่นและเป็นไฮไลท์ ที่ถ้าใครมาเที่ยวเกาหลีแล้วก็ไม่ควรพลาดที่จะมาเที่ยวชมกัน สถานที่เที่ยวแห่งนี้ก็คือ ป้อมฮวาซอง (Hwaseong Fortress) เป็นป้อมปราการขนาดใหญ่ ที่มีความสง่างามและงดงามเป็นอย่างมาก จนองค์การยูเนสโกขึ้นทะเบียนให้เป็นมรดกโลก เมื่อปี ค.ศ. 1997

วันที่สองเป็นวันที่จะได้เข้าร่วมฟังการสัมมนาในหัวข้อพิเศษ การสัมมนาจัดขึ้นที่ศูนย์ส่งเสริมการเกษตร เมืองเกียงกีโด (Gyeonggi-do) มีนักวิจัยจากหน่วยงานส่งเสริมการเกษตร และนักวิชาการในมหาวิทยาลัยจากประเทศต่างๆ 20 ประเทศเข้าร่วมประชุม จำนวน 70 คน มีการนำเสนอบทความทั้งรูปแบบ Oral Presentation และโปสเตอร์ จำนวน 10 เรื่อง มีหลายหัวข้อที่นักวิชาการนำเสนอได้อย่างน่าสนใจ อาทิเช่น Pro.Dr. Bernd Geyer นำเสนอเรื่อง German Allotment Gardens economical, ecological and social importance ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญในเรื่องของการออกแบบที่ยั่งยืน และการดูแล

ป้อมฮวาซอง (Hwaseong Fortress)

การประชุมวิชาการ Organic World Congress

คณะเยี่ยมชมศึกษาดูงาน Biotour

การปลูกผักบนดาดฟ้า

นักวิชาการ นักวิจัย เข้าร่วมการประชุมวิชาการ

ภายใต้เงื่อนไขกฎหมาย Prof.Dr.Joe Nasr นำเสนอเรื่อง Beyond Local Versus Organic : Building Infrastructure for Urban Agriculture ประเด็นเน้นไปที่การทำให้เกษตรกรรมในชุมชนเมืองเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ และพบว่าใน 3 ปีที่ผ่านมามีการขยายตัวของ Urban Agriculture มากขึ้นในสหรัฐอเมริกาและแคนาดา โดยมุ่งไปที่การสร้างความมั่นคงทางอาหาร การลดค่าใช้จ่ายในการขนส่ง Takalori Yasuko นำเสนอเรื่อง Symbiotic System and Potentiality for Organic Agricultural Activities in Urban Areas in Japan โดยกล่าวถึง การผสมผสาน การทำการเกษตรของคนที่มิได้แบ่งเขตชัดเจน สำหรับพื้นที่เมืองและชนบท และมีเกษตรกรผู้เช่าที่ทำการเกษตรเพื่อส่งจำหน่ายแก่ผู้บริโภค โดยปัจจุบันมีระบบการรับรองที่ "Teikei" ช่วยสนับสนุนการทำการเกษตรอินทรีย์ ซึ่งได้นำไปสู่เครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตและผู้บริโภคผ่านการค้าส่งและผู้ค้าปลีกในญี่ปุ่น ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า กิจกรรมเกษตรอินทรีย์ในชุมชนเมืองมีบทบาทสำคัญในการทำการเกษตรในญี่ปุ่น Heo, Joo-nyng, Kim, Tae-jon นำเสนอเรื่อง Valuation of Multi-functionality of Urban Agriculture by Urban citizens นโยบายของ

รัฐบาลส่วนกลางและท้องถิ่นในเกาหลีได้สนับสนุน การทำการเกษตรแก่ชุมชนเมืองหลายรูปแบบ ทั้ง Industrial agriculture, Experimental Agriculture, learning Agriculture, exchanging Agricultural, circulating Agriculture อย่างไรก็ตาม การทำการเกษตรในชุมชนเมืองก็ประสบปัญหาหลายประการ ได้แก่ ราคาที่ดินที่สูงขึ้น การเปลี่ยนแปลงเป็นชุมชนเมือง ค่าเช่าสูงทำให้กำไรในการทำการเกษตรลดลง เงื่อนไขด้านสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังขาดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น สถานที่พัก-บรรจุกีฬา ฯลฯ งานวิจัยดังกล่าวได้มีข้อเสนอให้รัฐกำหนดนโยบายในการสนับสนุนการเกษตรในชุมชนเมืองให้ชัดเจน และให้การอุดหนุนด้านการเงินโดยการจ่ายตรงแก่เกษตรกร Mr. Kim, นำเสนอเรื่อง Horticultural Therapy Program for Multicultural Group โดย โครงการวิจัยดังกล่าวมุ่งไปที่การใช้โครงการช่วยปรับตัวให้กับแม่บ้านของเกษตรกรที่เป็นชาวต่างชาติ ในเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ Jeong-im Hwang นำเสนอเรื่อง Segmentation and Characteristic Analysis of Urban Farmer behavior โดย ผลการศึกษาชี้ให้เห็นรูปแบบของการเกษตรในชุมชนเมือง 4 รูปแบบ ได้แก่ Large scale hobby farming, Weekend farmer hobby farming, Land/Self

- supporting farming, Small scale hobby farming โดยพบว่าในเมืองใหญ่ น่าจะมีแนวทางในการส่งเสริมให้มีการเกษตรในร่ม เนื่องจากปัญหาเรื่องที่ดิน เช่น การทำการเกษตรบนหลังคา ซึ่งจะช่วยให้ความร้อนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเกษตร Prof.Yun, Jung Mo นำเสนอเรื่อง Ways to Promote Weekend Farms โดย โครงการส่งเสริมการทำการเกษตรในวันหยุด เป็นโครงการที่ริเริ่มในประเทศเกาหลี โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะให้การเรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกผักอินทรีย์ในพืชผักบางชนิด เช่น Anti-cancer chinese cabbage Danjjo chili pepper jujube cherry tomatoes โดยกิจกรรมมุ่งไปที่การให้ความรู้เรื่องการปรับปรุงดิน การลดการใช้สารเคมีและการปรับปรุงด้านนิเวศและสิ่งแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในการทำการเกษตร การเพิ่มพูนความรู้การทำเกษตรอินทรีย์และการรักษาสังแวดล้อม

วันที่สามเป็นการศึกษาดูงานในรูปแบบ Biotour ซึ่งทำให้ตระหนักว่าบริบทการทำการเกษตรในชุมชนเมือง มีบทบาทสำคัญทั้งในด้านการเรียนรู้ การทำการเกษตรในทิศทางของการทำการเกษตรที่ลดการใช้สารเคมีการผลิตพืชผักปลอดภัยเพื่อจำหน่ายแก่คนในชุมชนเมือง อีกทั้งยังสร้างการมีส่วนร่วมแก่ประชาชนรุ่นใหม่ที่จะยังคงเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมทำการเกษตรรูปแบบที่สำคัญ ได้แก่ การทำการเกษตรบนหลังคา การส่งเสริมการทำการเกษตรอินทรีย์ในที่ดินสาธารณะ ในช่วงวันหยุดสุดสัปดาห์ ซึ่งจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ส่งเสริม ตลอดจนนโยบายรัฐและกฎหมายที่ชัดเจน เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเหมาะสม และจงใจแก่เกษตรกรในระยะยาว